

LENNI, VAGY NEM LENNI: EZ ITT A KÉRDÉS!

Dr. Schmidt Henrik egyetemi rektor beszéde

az egyetemi tanároknak Lázár Andor igazságügyminiszter és Hóman Bálint kultuszminiszter tiszteletére rendezett vacsoráján

Szigoru parancsot kaptunk: beszédeket nem szabad mondani. Filológiai pontossággal megvizsgálva a parancs mondatát, azt látjuk, hogy ez a szó: „beszédeket” többes számban áll. Ebből nyilván következik, hogy a parancs nem jelenti azt, hogy egyetlen beszédnek sem szabad elhangzania. Nem is volna az elképzelhető egy Bácskában született és a Délvidéken nevelkedett házigazdára, hogy ne találjon módot vendégeinek szíves szavakkal való üdvözlésére. Egy udvarias házigazda inkább meghal, de vendégeit okvetlenül üdvözlőnie kell.

Legyen szabad ezért a legmélyebb tisztelettel, örömmel és szívem egész szeretetével köszöntöm a magyar királyi kormány képviselőit, dr. Lázár Andor igazságügyminiszter és dr. Hóman Bálint kultuszminiszter urat. Ünnepszámba megy nekünk az ő megjelenésük, amelyet régóta örömmel vártunk. Nem mondom azt, hogy örömmükbe nem vegyül az aggodalom némi érzése is. Azt mondja egy klasszikus költő, hogy a földi halandóknak, ha az Olympus lakói leszállnak közéjük, nagyon óvatosságnak kell lenniük. Mert azok, ha magas tetszésük úgy hozza magával, tudnak sebeket gyógyítani, tudnak derűt és boldogságot árasztani. De olykor halandó emberi értelmünk számára megfoghatatlan okokból, talán szélsőből, talán azért, hogy bűneinkért megbüntessenek bennünket, vagy csak azért, hogy rettenetes hatalmukat megmutassák, szörnyű módon le is tudnak sújtani reánk. A lesújtottak sóhaját és könnyeit felhőkbe válnak és a felhők felett elfogulatlan egykedvűséggel és nyugodt boldogságban trónolnak az Olympusbeliek. A földiek örüljenek, hogy ha akkor, amikor azok eltávoztak körükből, nagyobb baj nem érte őket. A mai napon, eddigelő, nagyobb szerencsétlenség, úgy látszik, nem történt. De senki sem tudhatja, mit hoz a holnap, senki sem tudhatja, hogy ha magas vendégeink eltávoztak, mit fog hozni egyszerre csak a Budapesti Közlöny.

Legyen szabad szívem egész melegevel üdvözlöm a magyarországi cserkészlet főparancsnokát, Teleki Pál gróf ur Öngyméltóságát és a kíséretében érkezett urakat. Öccsellencijáról mindenki tudja, hogy ő városunknak és egyetemünknek egyaránt kipróbált régi jóakarója és kitűnő barátja. Most az egész ország csodálattal nézi az ő emberfeletti munkáját, amellyel ide fogja hozni a legkülönbözőbb nemzetek ifjainak nagy sokaságát. Könnyen lehet, hogy e nagyszabású vállalkozás Magyarország sorsára egyszer döntő befolyást fog gyakorolni. Mert ezek az ifjak, akik most hazánkat meglátogatják, hazájukba visszatérve, ott felnövekedve, esetleg egyszer majd országok sorsának irányítását veszik kezükbe. Lehet, hogy egyszer majd oly döntést kell hozniuk, amely a magyar népre is kihatással van. És könnyen elképzelhető, hogy elhatározásaikra hatással lesznek azok az élmények és azok az emlékek, amelyekre most az idei nyáron tesznek szert. Szeretettel és csodálattal kívánjuk Öngyméltósága hatalmas vállalkozásának és emberfeletti munkájának a legteljesebb sikert.

Régi tisztelettel és a legnagyobb örömmel üdvözlöm körünkben Szily Kálmán államtitkár ur önméltóságát. Egyetemünkhöz úgy hozzátartozik ő, mint a tengeri úton járó hajóhoz a horgony. A hajó kapitánya csak addig lehet nyugodt, amíg szükség esetén ilyen hatalmas horgonyba vetheti a bizalmát. Ebbe a horgonyba kapaszkodunk, ha vihar szakad reánk. Amíg ez a horgony tart, addig semmiféle veszedelemtől nem fogunk félni. Mindez persze nem jelenti azt, hogy az államtitkár ur és egyetemünk közt olykor nézeteltérések vagy viták nincsenek. Igenis sokszor kerülünk abba a helyzetbe, hogy kénytelenek vagyunk önméltósága nézetét megcáfolni. Így legutolsó szegedi tartózkodása alkalmából, elpanaszolván neki sok bajunkat, gondunkat, azt mondtam, hogy egyetemünknek jó orvosra volna szüksége, aki minden baját elmulasztaná. Az államtitkár ur kijelentette, hogy az ő benyomása szerint itt nincsenek bajok, az ő véleménye az, hogy a szegedi egyetem makkegészséges.

Azóta ezen diagnózison sokat gondolkoztam és utánaajártam annak, mit szólnak ehhez az emberiség legmagasabb értelmű képviselői, a filozófusok és a költők. A legnagyobb német költőnél csakugyan meg is találtam a helyes megállapítást, ez pedig így hangzik, hogy

Das Beste auf der Welt
ist ohne Dank,

ezek is mély értelmű szavak, de ezeket most nem akarom analizálni. A kis vers azonban a szavakkal lesz kerek egésze:

Gesunder Mensch, ohne Geld
ist halb krank.

Vagyis, ez azt jelenti, hogyha a kultuszminisztériumi urak ezentúl is annyira törnek a fejüket azon, hogyan lehetne egyetemünk költségvetését redukálni, mint eddig, akkor intézményünkön oly betegségek jelei fognak mutatkozni, amelyeket még a C-vitaminból készült orvosságokkal sem lehet meggyógyítani.

Szeretettel üdvözlöm Szeged városának közünk most először megjelenő főispánját. Még annyira új ő, hogy oly szép, mintha skatulyából huzták volna ki. Reméljük azt, hogy egyetemünknek époly jóakarója és kiváló barátja lesz, mint amilyen a polgármester és a helyettespolgármester ur.

Egy polgármester borzasztó nagy ur. De különösen nagy ur akkor, amikor sok pénze van. Ezidőszent pénzt áll a hához, oly rettentő sok pénzt, hogy a polgármester ur azt sem tudja, mit kezdjen vele. A miniszter urak valóban nagy hála kötelezhetnek a polgármester urakat, ha a gázgyári koncesszió meghosszabbításával kapcsolatban a napokban a város pénztárába befolyó milliók hova fordítására nézve eléjük néhány aktuális tervet terjesztenének.

Igen nagy hálával tartozunk mindnyájan kedves barátomnak, Láng-Miticzky Ernő táblai elnök urnak, mert az ő kezdeményezése és agilitása nélkül ezt a mai kedves estét valóban nem rendezhettük volna meg. Vele együtt szívből üdvözlöm a főügyészség, az ügyészség, a törvényszék, a járásbírószék vezetőit, a közjegyzői kamara és az ügyvédi kamara mélyen tisztelt elnökeit, akiket egyetemünkhez a legszívesebben barátság fűz. Az ő jelenlétük ragyogó erővel bizonyítja azt, hogy Szegeden a jogtudomány minden más tudományánál mélyebb gyökeret vert.

Köszönettel tartozunk a táblai elnök ur önméltóságának azon figyelemzetéséért is, hogy az igazságügyminiszter urra való tekintettel hívjuk meg kedves barátomat, a Csillagbörtön kitűnő igazgatóját is. Persze kissé háborzongató érzés, hogy itt van a rendőrség főkapitánya is. Bármily szeretere méltó ur emberek legyenek, ők különösen, így együtt látva őket, sohasem tudható, mikor viszi esetleg keresztül valaki az igazságügyminiszter urnál, hogy egyetemünk központi épületére vonatkozó merev ellenállásom megtörése céljából a rendőrség vezetője engem a börtönigazgató urnak szolgáltatson át.

A bíróság, az ügyészség, a rendőrség tagjainak az ügyvédeknek és a börtönigazgatóknak rendszerint rossz zemberekkel van dolguk. Épp ezért meghívtuk a tankerületi főigazgató urat és a tanfelügyelő urat is. Az ő vezetésük alatt álló intézmények mindig csak szépre és jóra tanítják a gyermekeket. Erre gondolni is öröm. Az ő tevékeny-

Gyönyörű divatbluzok

minden színben **3'36**

a Fehércégtáblás

BOROS MIKSA cégnevel

Széchenyi tér 15.

847

ségük szerves előkészítése az egyetem munkájának. A népiskolából jövő gyermekek a középiskolákra áthaladva jutnak el hozzánk. Így szállítja aztán nekünk a főigazgató ur az okos és nem okos hallgatók tömegét.

Kedves vendégeink mindannyian bizonyára szívesen veszik tudomásul azt, hogy egyetemünk belső élete ezidőszent a legintenzívebb munka jegyében telik el. Azt kell mondanom, hogy magamnak sem volt meg ez az áttekintésem az egyetem keretén belül folyó sokoldalú és hatalmas tevékenységről, mielőtt mostani hivatalomat átvettem. Csak most nyerek betekintést rendkívül sokoldalú Universitásunknak oly sokoldalú és hatalmas munkájába. Egyforma hővvel és szenvedélyességgel folyik ez a munka mindenütt, úgy az olyan intézetekben, amelyek díszes és fényes otthonat nyertek, mint az olyanokban, amelyek régi, rozoga népiskolákban, vagy eredetileg másodlagos épületekben egyelőre még hiányosan és kezdetlegesen vannak elhelyezve.

Ha azt látom, hogy egyetemünk tanárainak munkái nemcsak francia, angol, olasz és német folyóiratokban jelennek meg, hanem kézikönyveiket a legkülönbözőbb nyelvekre, még japán nyelvre is lefordítják, ha olvasom a kezemen átmenő átiratokban azt, hogy Franciaország, Angolország, Svédország, Németország és Északamerika egyetemei sorba hívják meg egyetemünk tanárait előadások tartására, úgy azt kell mondanom, hogy egyetemünk belső munkája és élete az intenzitás eddigi soha el nem ért magára emelkedett.

Legyen szabad végül még saját miniszterünkhöz, a kultuszminiszter urhoz néhány szót szólnom. Őt mi nem vendégnek, hanem magunkhoz tartozónak érezzük és magunkénak valljuk. Tudjuk és számon tartjuk, hogy az ő édesatyja ott állt egyetemünk bölcsőjénél, mint a klasszika-filológia kiváló képviselője. Ha Budapestre való távozása következtében a kultuszminiszter ur el is szakadt tőlünk, őt mégis a mi gyermekünknek tekintjük és büszkék vagyunk arra, hogy nekünk ilyen ügyes fiunk van. Otthon gyermekünket is így szoktuk biztatni, hogy azt mondjuk neki: látod fiam, hogyha apád egy fizetésében sokszorosan megnyírbált tisztviselő is, te azért csak tanulj szorgalmasan, mert látod, hogy a kultuszminiszter ur édesapja is egyetem tanár volt, mégis milyen nagy ur lett a fiából! Szívből kívánom, hogy minden vendégünk jól érezze magát körünkben és vendégszeretetünk szerény jeleit fogadja oly szívesen, mint amily őszinte szívvél és tiszta örömmel mi ezeket nekik nyújtani óhajtanók.

KORZÓ CIPŐÁRUHÁZ

előmerien jó saját készítményű kézimunka

cipőit szenzációs áron árusítja.

Tekintse meg áras kirakatainkat. 276 Kárász-ucca 8.

A BOCSKAY-SZEGED FC

vasárnapi mérkőzés jegy 20% elővételi kedvezménnyel
a Délmagyarország jegyirodában.

Figyelje leszállított árait!

1 kg. Marx zománccfesték

2.- P-től

1 drb Schumacher habkő

—60

1 „ színes olajfesték

1.20

1 „ acélsaphtli

—70

1 „ parkett beeresztő

—80

1 „ parket-paszta

—68

1 drb óriási kocsis-szivacs

1.80

1 üveg kályha-ezüst

—70

1 üveg „Eggü” bőrfesték

1.-

1 drb 18. sz lakkecses

2.20

Ezenkívül mindennemű háztartási cikk legolcsóbb és legmegbízhatóbb beszerzési forrása

HIRTH M. festéküzlete

Széchenyi tér 8. (Jerny-ház)

Egyesületi tagokat kérem, hogy berendezési könyveiket hozzák magukkal.

229